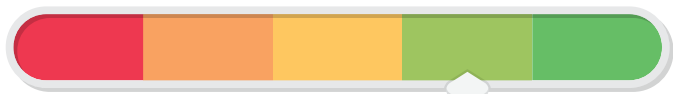

ПОГЛАВЈЕ 25. НАУКА И ИСТРАЖУВАЊЕ

НИВО НА ПОДГОТОВКА

Добро ниво на подготовка (Good Level of Preparation) – 4

ОСТВАРЕН НАПРЕДОК

Одреден напредок (Some Progress) – 3

КОМЕНТАР

Иако ЕУ обезбедува значителна поддршка за истражување и иновации, РСМ не успева долгорочно и одржливо да ги зголеми инвестициите во истражување и развој. Инвестициите во истражувањето и иновациите остануваат на симболично ниво од 0,43% од БДП. во споредба со 3% која е цел на развојната Стратегија на ЕУ Европа 2020. Притоа, учеството на приватниот сектор во овој процент е минорно, поради што е потребно државата да најде начин да ги стимулира и поттикне приватните, а не само државните инвестиции во истражување, иновации и развој. Притоа, како програмска држава во клучната програма за истражување на ЕУ/ Хоризонт 2020, РСМ може да има повеќекратни придобивки. Сепак, стапката на успех во Хоризонт 2020 останува ниска на 11,2% споредено со европскиот просек. Притоа, најголемо е учеството во делот за Општествени предизвици, додека мобилноста на истражувачите и особено учеството на МСП е многу ниско. Државата треба да работи на создавање на услови за поддршка на домашната наука и истражување, како главен предуслов за поефективно вклучување на програмата и поголемо искористување на расположивите фондови.

ПРЕПОРАКИ ОД ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА

- Да се обезбеди повисоко ниво на инвестиции во истражувањата и иновациите и да се промовира учеството во истражувачката програма на ЕУ Хоризонт 2020
- Да се развие Стратегија за паметна специјализација за поддршка на националните истражувања и стратегии за иновации и политики.

Извештај 2016

Политика за истражување и иновации

- Во областа на истражување и политика на иновации, не се преземени никакви мерки за зајакнување на капацитетите за истражување.
- Стратегијата за истражување, која истече во 2010 година, не е ажурирана.
- Поради недостаток на финансиски средства нема повици за поддршка на науката и истражувањето и националната програма за високо образование и научни активности, не е ажурирана.
- Нивото на инвестиции во истражување малку се подобри, до 0,52% од БДП, што е значително под просекот на ЕУ.

Рамковни програми

- Првите резултати од учеството на државата во Хоризонт 2020 се мешани: имаше успешно учество во општествените предизвици, но учеството на МСП и во грантови за индивидуални истражувачи (Marie Skłodowska Curie) беа слаби.
- Вкупната стапка на земјата за успех во Хоризонт 2020 е за 10,31% (од март 2016 година), со вредност од 2 милиони евра, што е помалку од националниот придонес.

Извештај 2018

Политика за истражување и иновации

- Ограничен напредок е постигнат во областа на политиката за истражување и иновации.
- Националната стратегија за истражување и националната програма за високо образование и научна дејност не се ажурирани.
- Општо земено, инвестициите во истражувањето и иновациите остануваат ниски на 0,44% од БДП, и речиси целосно се состојат од јавните инвестиции.
- Подготовките за стратегијата за паметна специјализација и научните приоритети за одделните сектор се сосема на почеток.

Рамковни програми

- Генерално, и покрај трендот на пораст, стапката на успех на Хоризонт 2020 е ниска на 9,7%.

Извештај 2019

Политика за истражување и иновации

- Останува потребата да се развијат други релевантни документи (покрај Стратегијата за иновации 2012-2020) за истражување, високо образование и паметна специјализација.
- Инвестициите во истражувањето и иновациите остануваат ниски на 0,43% од БДП и речиси целосно се сочинети од јавни извори.

Рамковни програми

- Учество на земјата и финансиите добиени од програмата Хоризонт 2020 е загрижувачко, бидејќи бројките во 2018 година се далеку под очекувањата.
- Стапката на успех на Хоризонт 2020 останала ниска на 11,2% (во споредба со просечната севкупна успешност од 15,3%).
- Напорите за организирање на промотивни настани и помош за апликантите се зголемени, но сè уште немаат видливо влијание.

Извештај 2016

Европски истражувачки простор

- Со поддршка на Европската истражувачка област, земјата обезбеди јавното финансирање за 115 истражувачи да учествуваат во меѓународни научни собири.
- Земјата ја ратификуваше Меѓународната спогодба за основање на Центар за истражување и иновации за Западен Балкан за спроведување на регионална стратегија за истражување за иновации.
- Министерството за образование, наука и истражување има ограничен капацитет за подготовка на нов патокан за европскиот истражувачки простор.

Унија на иновации

- Во однос на Унијата на иновации, беше донесен Акционен план за спроведување на Стратегијата за иновации 2016-2018. Сепак, грантовите кои на располагање во рамките на Фондот за иновации не се целосно дисеминирани поради недостаток на капацитет на компаниите.

Извештај 2018

Европски истражувачки простор

- Што се однесува до Европската истражувачка област, државата има ограничен истражувачки капацитет во споредба со европскиот просек.
- Не е развиен национален патокан за истражувачки инфраструктури за оптимално користење на јавните инвестиции.

Иновации

- Во однос на иновациите, европската иновативна таблица ја дефинира земјата како скромна во областа иновации, при што перформансите постепено се зголемуваат со текот на времето.
- Сепак, искористувањето на средствата за иновации и истражувања се намали бидејќи Фондот за иновации и технолошки развој не успеа целосно да ги исплати ресурсите за иновативни проекти во компаниите, како што беше планирано во 2017 година

Извештај 2019

Европски истражувачки простор

- Во однос на Европската истражувачка област, земјата има ограничен истражувачки капацитет во споредба со европскиот просек.
- Националниот патокан за истражувачки инфраструктури, чија цел е искористување на јавните инвестиции, сè уште не е воспоставен.

Иновации

- Европската таблица за иновации во 2018 година ја дефинира земјата како скромен иноватор, кој полека се подобрува од 2010 година.
- Интелектуалниот капитал е меѓу областите со најслаба иновативност.

Паметна специјализација (S3)